

85. Guerilla

3e Kerstdag 2009

Vroeger voerde men op ordentelijke wijze oorlog. Men stelde zich in gelederen tegenover elkaar op, op een vlakte, het slagveld. Bij Napoleon trok men nog in een fraai uniform gestoken ten strijde. In de Eerste Wereldoorlog ging het niet meer om een veld, maar om loopgraven of bosranden, daarna kwam de bewegende loopgraaf, de tank, en in de Tweede Wereldoorlog de lange afstandsraketten, het vliegtuig, de parachutist en de kernbom.

En toen? De guerilla. Geen enkele overzichtelijkheid meer, maar wel sluipmoordenaars, infiltratie, terroristische aanslagen, chantage en sabotage. In de politiek ging het niet anders. Het debat in een parlement werd een televisie-show die het voorwerk van ingehuurde lobbyisten moet afronden. In Brussel kunnen de Europese Raad (o.l.v. president Van Rompuy), de Raad van ministers, de Commissie en het Ecosoc-Comité elkaar achter de schermen zonder pottekijkers de bal toespelen; "transparantie" heet dat en "loyaal samenwerken" heet dat. Politieke guerilla noem ik het. (Zie *Europese Grondwet* elders op deze site; Lissabon bracht daarin geen verbetering. En een beschaafd man als Van Rompuy?) Mocht u het geen guerilla willen noemen, dan is het altijd nog een democratisch degeneraat met een zichzelf coördinerende vier tegen één, waarbij die één het eenkamerige Europese Parlement is, dat niet eens initiatiefrecht tot wetgeving heeft. Ofwel zoals een zekere "Zitronen" op internet: de democratie bestaat uit vier leeuwen en één antilope die samen beslissen over het ontbijt.

Zwitserland bleef buiten de wereldoorlogen (mede) omdat in dat onoverzichtelijke terrein voor niemand een overwinning te behalen was. De guerilla heeft de zaak op zijn kop gezet. Thans bevindt dat onoverzichtelijk terrein zich overal waar regeldichtheid, belangenverstrengeling, vermenging van wetgeving met bestuurlijke maatregelen en bestuurlijke eigenrichting (zoals bij de Betuwelijn) hun mistgordijnen optrekken. Daarin kan de guerilla floreren. De staatsrechtelijke guerilla roept ook zijn tegenhanger op, de buitenparlementaire guerilla. Onze politici hebben er daarmee zelf om gevraagd, om burgerlijke ongehoorzaamheid, en om terroristen die het systeem aanvallen met geweld.

Met de buitenparlementaire guerilla is de enkeling, de gewone man, u en ik, een factor van betekenis geworden. Het gaat in de 21e eeuw om de enkeling. Als die enkeling als terrorist kan optreden, moet die enkeling ook constructief kunnen optreden. Beginnend met het opwerpen van de vraag of iets niet ook anders zou kunnen en niet toe te geven aan de illusie dat een minister de waarheid spreekt of dat het allemaal toch niets uitmaakt wat u of ik denken. In de 16e eeuw hadden we geuzen, tegenwoordig hebben we indianen die in opstand komen tegen de praatjes van ene Balkenende (CDA), ene Eurlings (CDA), van Ab Klink (CDA) of van iemand die over lijken gaat zoals Gerda Verburg (CDA). De vraag zou bij voorbeeld kunnen worden opgeworpen - het is maar een voorbeeld waarmee ik hopelijk niemand beledig - of de "wederkomst van Christus" niet plaats vindt doordat Hij een deel van zijn wezen niet als een lam maar in de vorm van een geit laat terugkeren, om ons respect voor de natuur te leren? Hoe zit het dan met de Kerstvrede? Die is bij dit kabinet, waarin de Christen Unie voor het eerst mocht deelnemen aan de regering, dan toch wel ver te zoeken. Koning Herodes mag zich in dat geval verheugen over zulke trouwe volgelingen.

Terug naar de functie van de enkeling: Het meeste zal m.i. gewonnen zijn als we onzerzijds het juiste moment niet laten voorbijgaan om zand in de bureaucratische machine te strooien en als anderzijds voldoende ambtenaren hun maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen en hun mond open doen. Het is helaas bekend hoe de overheid met klokkenluiders omgaat. Klokkenluiders verdienen daarom een fonds, gevoed door giften, aftrekbaar voor de belasting.

Uw columnist, V.L.